

РЕШЕНИЕ

№ 11320

гр. София, 29.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 56 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Н. Д. С. М.

при участието на секретаря П. Н. Н.
като разгледа докладваното от Н. Д. С. М. Гражданско дело №
20221110110756 по описа за 2022 година

Предявен е от „В.“ ЕООД срещу „Х.“ ЕООД осъдителен иск с правно основание чл. 88, ал. 1, изр. 2 ЗЗД вр. чл. 323 ТЗ.

Ищецът твърди, че с ответника са в дългогодишни търговски отношения. Сочи, че постигнали договорка ищецът да закупи от ответника 100,80 тона от продукт *Nutrammon 34.5-0-0* на цена от 650 лв./тон без ДДС, за което ответникът като продавач издал проформа фактура № 762/02.09.2021 г. При последваща търговска кореспонденция цената на тон от продукта била коригирана на 824 лв. без ДДС. Крайният срок за доставка бил 15.09.2021 г. В началото на октомври 2021 г. ответникът доставил 25 тона от договореното, а след покана от ищеца – 25 тона от заместващ продукт, който бил приет от ищеца. Остатъкът от договореното така и не бил доставен до изтичане на предоставения с поканата срок – 30.11.2021 г. Предвид това ищецът сключил заместваща сделка, като закупил амониев нитрат от друг търговец при цена от 1200 лв./тон без ДДС. Ето защо, в настоящото производство претендира сумата от 9400 лв., представляваща обезщетение за вреди от неизпълнението на разваления договор между страните, възлизащо на доплатената разлика при заместваща сделка, ведно със законната лихва от 16.12.2021 г. до окончателното заплащане на вземането.

Ответникът оспорва иска с отговор на исковата молба в законоустановения срок. Не спори, че се е задължил да достави на ищеца като купувач 100,80 тона тор *Nutrammon 34,5-0-0* при единична цена от 824 лв. без ДДС. Поради значително увеличение на цените на природния газ и електрическата енергия непосредствено след сключване на договора изпитал затруднение да извърши своевременно и пълно задълженията си за доставка. Поддържа, че е извършил доставката на първите 25 тона от продукта на 06.10.2021 г. Твърди, че след това страните са постигнали договорка за изменение на договора, а именно – вместо оставащите 75,80 тона тор *Nutrammon 34,5-0-0* на цена от 824 лв./тон без ДДС да бъдат доставени 25 тона азотен тор *Nitrocan 27-0-0* на цена от 930 лв./тон без ДДС. Сочи, че с доставката на последните, задълженията

му по договора били изпълнени. Смята, че не са налице предпоставките за разваляне на договора, както и за приложение на чл. 323 ТЗ. Моли за отхвърляне на предявения иск.

Съдът, след като взе предвид доводите на страните, и като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

Като неоспорени от ответника и ненуждаещи се от доказване на основание чл. 146, ал. 1, т. 4 и чл. 153 ГПК са отделени следните обстоятелства: че между страните са съществували трайни търговски отношения, елемент от които е и сключеният между тях договор за доставка на Nutrammon 34.5-0-0 – 100,80 тона с договорена първоначална цена на тон от 650 лв., впоследствие изменена на 824 лв./тон без ДДС; че ищцовото дружество е превело авансово сумата от 16 000 лв. с ДДС; че ответното дружество е доставило 25 тона, цената за които е платена в пълен размер, както и 25 тона заместващ продукт /Nitrocan 27-0-0/, цената за който е платена в пълен размер след приспадане на платения аванс; че на 01.12.2021 г. ответното дружество е получило изявление от страна на ищеца за разваляне на процесния договор за доставка.

От представените писмени доказателства – фактура и приемо-предавателен протокол /л. 57-58/ и приетото по делото заключение по съдебно-счетоводна експертиза се установява, че ищецът „В.“ ЕООД е закупил 25 тона амониев нитрат от трето по делото лице – „999 – Ив. А.“ ЕООД, за което е издадена фактура № 0000009***/03.12.2021 г. при единична цена на тон от 1200 лв., за която на 03.12.2021 г. е заплатена сума в общ размер от 30 000 лв.

За установяване на обстоятелствата около изменение на договора са събрани гласни доказателства. От разпита на свидетеля А. Н. С., служител на ответното дружество на длъжност мениджър продажби, се установява наличието на трайни търговски отношения между страните по делото по повод договори за продажба и доставка на химични торове от Гърция до гр. Русе. В края на м. август 2021 г. сключили договор за доставка на определено количество торове, като започнали изпълнението, но в хода му, предвид покачване на цените на природния газ и липсата на суровини, ответното дружество изпитало затруднения с изпълнението. Поради това свидетелят Самарас провел лична среща със собственика на ищцовото дружество П. Г. в гр. Русе. На тази среща било договорено като заместващ продукт да се достави друг подобен на същата цена, в изпълнение на което извършили доставката съобразно уговореното. Свидетелят сочи, че уговорката не е включвала доставка на първоначално уговорения продукт, а последният е бил заменен. За доставения продукт ищецът получил фактура, цената по която заплатил на ответника.

Съдът кредитира показанията на този свидетел, като отчита, че същите са последователни, свързани с личните му преживявания и отличаващи се с достоверност при депозирането им, като логично описват случая и изясняват фактите, интересувачи процеса и то по начин, който не оставя съмнение в добросъвестността на лицето, което ги излага. На следващо място, по убеждение на настоящата инстанция, обстоятелството, че свидетелят е служител на ответното дружество и поради това би могъл да бъде заинтересован от изхода на делото по см. на чл. 172 ГПК, не разколебава достоверността на показанията му, при съображение, че именно служителите на дружеството са лицата, ангажирани със сключването и изпълнението на сделката и същите са в най-пълна степен информирани относно обстоятелствата от значение за изясняване на възникналия спор. При преценката на истинността на изнесените от свидетеля сведения за релевантните факти съдът съобрази, че същите не се опровергават от останалия надлежно събран по делото доказателствен материал, като

ищецът не е ангажирал доказателства за провеждане на насрещно доказване. Същевременно показанията на свидетеля кореспондират и с твърденията на ищеца в частта относно плащане на сумите, включително приспадане на аванса от втората фактура, издадена във връзка с доставката на заместващия продукт. Ето защо съдът ползва показанията на този свидетел като годна основа за изграждане на доказателствените си изводи, въз основа на които приема за установено, че при последващи преговори в устна форма страните са постигнали договорка за изменение на договора, като са се съгласили с доставката на 25 тона от заместващ продукт договорът да се прекрати поради изпълнение.

При така установените фактически обстоятелства по делото, съдът приема от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 323 ТЗ, ако продажбата бъде развалена и в подходящ срок след развалянето купувачът е купил заместваща стока или продавачът е препродал стоката, страната, която търси обезщетение, може да получи разликата между цената по продажбата и цената по заместващата сделка, както и обезщетение. За основателността на иска с правно основание чл. 88 ЗЗД, вр. чл. 323 ТЗ в тежест на ищеца е да докаже сключването на договор за продажба, предмета на договора, количеството, цената, прекратяването на договора, сключването на нов договор с трето лице за снабдяване с недоставеното количество стока по първоначалния договор, цената по втория договор. В тежест на ответника е да докаже, че е изпълнил надлежно сключения между страните договор, както и наведените с отговора други правоизключващи обстоятелства, включително възражението за сключване на заместваща сделка.

При така разпределената доказателствена тежест, съдът намира, че искът е неоснователен. Съображенията за това са следните:

От изслушаните по делото гласни доказателства се установява изменение на договора, според което ответникът се е задължил да достави заместващ продукт, след изпълнение на което да не дължи доставка на първоначално договореното. В случая свидетелските показания са допустими, като не е налице хипотеза на недопустимост на свидетелските показания, включително по чл. 164, ал. 1, т. 3 и т. 5 ГПК. Процесният договор е неформален и не е обективиран в писмена форма. Същият е на стойност над 5000 лв., но забраната по чл. 164, ал. 1, т. 3 ГПК за доказване със свидетелски показания на договори над определена стойност не означава, че същите следва да бъдат установени непременно с писмени доказателства. Сключването на договора може да бъде признато за безспорно по реда на чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК, ако насрещната страна го признае, да се приеме за доказано на основание чл. 176, ал. 3 ГПК (при неявяване или отказ на страната да даде отговор на поставения във връзка с това въпрос), както и посредством съдебно-счетоводна експертиза въз основа на проверка в търговските книги. *Ограничението по чл. 164, ал. 1, т. 3 ГПК не е приложимо, когато спорът не е за наличието на съществуващо договорно отношение, а за смисъла на постигнатите договорености.* В случай, че страните спорят за значението на отделни уговорки или когато договорът не съдържа всички уговорки, свидетелски показания са допустими за установяване на обстоятелствата, при които е сключен, както и каква е била действителната обща воля на страните (*Решение № 546 / 23.07.2010 г., гр. д. № 856 / 09 г., IV г.о., Решение № 524/ 28.12.2011 г., гр. д. № 167 / 11 г., IV г.о., Решение №*

192 / 13 от 23.01.2014 г., т. д. № 542 / 12 г., I т.о., Решение № 41 / 30.07.2013 г., гр. д. № 312 / 12 г., IV г.о.). Страните по настоящото дело не спорят по отношение на факта, че след сключване на договора са изменили същия, като са постигнали допълнителна договорка. Ето защо в случая са допустими гласни доказателства за установяване на смисъла на постигната договорка за изменението на договора.

Предвид извода за прекратяване на договора поради изпълнението му, съобразно постигнатото изменение на същия, последващото изявление за развалянето му не произвежда действие, съответно липсва първият елемент от приложимия фактически състав.

Ето защо, като неоснователен, искът подлежи на отхвърляне за пълния предявен размер.

По разноските:

При този изход на делото право на разноски има ответникът.

Същият е претендирал такива, като е представил доказателство за платено адвокатско възнаграждение в размер на 670,80 лв. с ДДС, 300 лв. за депозит са съдебно-техническа и оценителна експертиза, 300 лв. за съдебно-счетоводна експертиза и 200 лв. за допуснат преводач. Предвид липсата на изготвено и прието заключение по съдебно-техническа и оценителна експертиза, платената сума за депозит не следва да бъде включена при разпределяне на разноските, а следва да се възстанови на ответника. Предвид изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника сумата от 1170,80 лв.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „В.“ ЕООД, ЕИК ***** срещу „Х.“ ЕООД, ЕИК ***** осъдителен иск с правно основание чл. 88, ал. 1, изр. 2 ЗЗД вр. чл. 323 ТЗ за сумата от **9400 лв.**, представляваща обезщетение за вреди от неизпълнението на разваления договор между страните за доставка на 100,80 тона от продукт *Nutrammon 34.5-0-0*, възлизащо на доплатената разлика по заместваща сделка, **като неоснователен.**

ОСЪЖДА „В.“ ЕООД, ЕИК ***** да заплати на „Х.“ ЕООД, ЕИК ***** , на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от 1170,80 лв., представляваща разноски по делото.

ДА СЕ ВЪЗСТАНОВИ на ответника „Х.“ ЕООД, ЕИК ***** сумата от 300 лв., платена във връзка с допуснатата съдебно-техническа и оценителна експертиза, доказателство за плащане на която се намира на л. 37 по делото, на посочената в платежното нареждане банкова сметка.

Решението може да се обжалва пред Софийски градски съд в 2 – седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____